No. 44. 1817.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 1 NOVEMBER.

RUSLAND.

PETERSBURG den 3 October. Er is thans van wege den Prins Gallitzin eene door den Keizer bekrachtigde verordening betrekkelijk het vieren van het jubelfeest der reformatie, door de evangelische gemeenten in Rusland, verschenen, hetwelk niet alleen op nieuw een bewijs oplevert van de vreedzaamheid, maar ook van de christelijke liefde en achting, welke Keizer Alexander alle onder zijne scepter levende christelijke geloofsgenooten toedraagt. Nadat in die verordening de oorzaak der reformatie is opgegeven, wordt er ten slotte gezegd: „De geloofsbelijders van Luther houden den dag van bekendmaking der tegen de roomsch katholijke leer strijdende geloofsartikelen, den 31 October, als den aanvang der kerkreformatie en vierden denzelven reeds sedert dien tijd twee malen, na verloop van elke eeuw. Ook de gereformeerden vereenigen zich met hen, in vele streken van Duitschland, in dankgebeden tot God voor het goede, dat Luther gesticht heeft. In het jaar 1617, beval de keurvorst van Saksen in zijne staten het vieren van een eeuwfeest der reformatie, hetwelk verscheiden dagen duurde. In Denemarken en Hongarijen vierden men dien dag met buitengewone plegtigheid; en niet alleen in alle protestantsche, maar ook in katholieke landen, werd dit eeuwfeest toegestaan. Op gelijke wijze zal thans, na verloop van drie honderd jaren, voor de derde maal, dit feest plaats hebben, en niet alleen in die landen, waar de gereformeerde godsdienst de heerschende is, maar ook in die der katholieken. Op de voordragt van den consistorie-raad te Petersburg, zijn thans ook, in dato den 13den der vorige maand, circulaires ter viering van dit jubelfeest in het Russische rijk rondgezonden."

DUITSCHLAND.

WEENEN den 17 October. Het is thans bepaald dat de Vorst Von Metternich zich tegen het laatst van deze maand naar Grätz zal begeven, ten einde Z. M. den Keizer te gemoet te gaan, welke den eersten november aldaar wordt verwacht. Het geen men omtrent eene aanstaande reize van den Keizer naar München heeft verspreid, is van grond ontbloot. Men spreekt echter van eene reize welke de Keizer in een volgend jaar naar Spa zoude ondernemen, bij welke gelegenheid H. M. de Keizerin zich naar München zoude begeven. De reis naar Spa of naar de Nederlanden zoude eene bijeenkomst der Verbondene Monarchen ten doel hebben; men ten zulks echter tot dus verre niet dan als een los gerucht beschouwen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 24 October. Z. M. de Koning heeft eene aanzienlijke reductie gemaakt in het vaste korps van de Marine. Eene menigte oude officieren heeft pensioen bekomen. Hetzelve bestaat thans uit 6 vice admiraals, 12 schout bij-nachts, 20 scheeps-kapiteinen van de eerste klasse, 40 van de tweede klasse; 80 fregats-kapiteinen; 200 luitenants; 400 onder-luitenants en 300 kwekelingen.

Eergisteren heeft de Hertog van Wellington op nieuw eene conferentie gehad met de gezanten van Rusland, Oostenrijk, Pruissen en de Nederlanden, welke een uur heeft geduurd. Heden vertrekt de Hertog naar Cambraij. Men verzekert echter dat hij spoedig terugkomt om een gedeelte van den winter alhier door te brengen.

— De regter ter instructie, belast met het rapport in de zaak van den persoon, welke zich noemt Charles de Navarre, heeft dat rapport nog niet voleindigd: het is dus onmogelijk dat er, in deze zaak, zoo als de dagbladen dezer stad zulks aangekondigd hadden, eene verklaring van incompetentie gedaan is.

PARIJS den 25 October. Men heeft het gerucht verspreid, dat de hertog de Richelieu het ministerie zoude verlaten en opgevolgd worden door vorst Talleijrand; men beschouwt echter dit gerucht alleen als eene poging van de vrienden van den laatstgenoemden, ten einde van tijd tot tijd de publieke opinie op hem te vestigen.

De Keizer van Marocco heeft aan den franschen consul een jongen leeuw en eene leeuwin doen overgeven voor de koninklijke menagerie bestemd. Beide worden eerstdaags in Marseille gewacht.

VAN DE FRANSCHE GRENZEN den 26 October. De zaak van den bekenden Maubreuil, welke beklaagd is geworden als schuldig aan de diefstal van diamanten van de voormalige Koningin van Westphalen, welks zaak reeds zoo veel gerucht te Parijs en te Rouen heeft gemaakt, zal nu eerstdaags te Douaij op nieuw worden gemstrueerd.

Men schrijft uit Valenciennes dat de Hertog van Wellington den 25 met de aides-de-camp, welke hem naar Parijs hadden vergezeld, te Cambraij is terug gekomen. Denzelfden dag heeft de Hertog een courier naar Londen geëxpedieerd. Men verzekert dat hij alvorens zich dezen winter naar Parijs te begeven, eerst eene reize naar 's Gravenhage zal ondernemen.

— Wij vernemen met vermaak, dat de prijs van koren in alle gewesten aanmerkelijk daalt. Den 18den, is, op de markt van Amiens, het graan van de eerste kwaliteit van 36 franken tot op 32 franken 50 c. het hectoliter gevallen; dat van de tweede en derde kwaliteit is in dezelfde evenredigheid gedaald. Te Péronne en te Ham, alwaar de granen hooger waren, dan te Amiens, heeft het koren, dat men koren voor den handel noemt, op de laatste markt, slechts 27 franken het hectoliter kunnen gelden. Dezelfde vermindering heeft men te Abbeville, Dourlens, Monddidier, Roije, enz. enz. opgemerkt. De laatste markt van Arras was voorzien van meer dan vijf duizend hectoliters granen van allerlei soort: het koren is 4 franken op het hectoliter gedaald. Alles doet voorspellen, dat niet alleen deze gelukkige staat van zaken zal voortduren, maar dat de levensmiddelen nog meer zullen dalen, dank zij de wijze maatregelen van het gouvernement, en den laatsten overvloedigen oogst.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 24 October. Sedert drie dagen heeft men op de beurs onderscheidene ontrustende tijdingen vernomen omtrent eene aanstaande vredebreuk tusschen Portugal en Spanje; gerichten, welke een zeer ongustigen invloed hadden op de prijzen der fondsen en de 3 pCt. gecons. deden dalen tot beneden de 80. Gisteren avond is men echter dien aangaande gerust gesteld geworden door het navolgend berigt van het ministeriëel avondblad de Courier, welk berigt als van een officieelen aard beschouwd wordt:

„De berigten welke wij uit Spanje en uit Portugal bekomen hebben, betrekkelijk de bewegingen der troepen in gemelde Rijken, hebben veel ongerustheid bij het publiek verorzaakt. Men weet dat sedert lang tusschen beide deze Mogendheden geene zeer vriendschappelijke nota's gewisseld worden wegens het bezetten van den linker oever van de Plata-rivier (Montevidéo) door de Portugeesche troepen; maar wij zijn verzekerd dat men met genoegen zal vernemen dan wij, naar aanleiding van berigten, waarop wij staat maken, kunnen verzekeren dat beide de regeringen hebben goedgevonden om de bemiddeling der vijf mogendheden, het groote verbond uitmakende, aan te nemen; wij vermeenen alzoo een spoedig einde aan deze oneenigheden."

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 28 October. *Zitting van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal van heden.* Is gelezen eene missive van Z. M. den Koning, ten geleide van eene concept-wet om de bepalingen van het last-geld alsmede van de consulaat-regten enz., vastgesteld ten opzigte van nederlandsche schepen, welke naar de middellandsche zee en de Straat van Gibraltar varen, mitsgaders van alle van daar en de levant in nederlandsche havens binnenkomende, het zij nederlandsche of vreemde schepen, wat derzelver ladingen betreft, naar aanleiding der voor de noordelijke provincien des rijks bestaande wet van 11 julij 1814 en wel volgens een tarief dier respective regten, bij die concepte wet onder de letters *a* en *b* voorgedragen, gelijk mede de noodige bepalingen omtrent de verschillende directien in onderscheidene havens en handelsteden des rijks, als ook betreffende het te Amsterdam bestaande hoofdbestuur van den levantschen handel, op een algemeen en eenparigen voet, in de gemelde concepte wet omschreven, voor het geheele Koningrijk in te voeren, wordende daarbij ook de last-gelden op de helft verminderd; en is dit ontwerp verzonden naar de secties.

Is gelezen eene missive van Z. M. den Koning, waarbij hij inzendende een ontwerp van wet, betreffende de grensscheiding tusschen de provincien Groeningen en Drenthe tot voorkoming van alle geschillen, die zoude kunnen ontstaan tusschen de besturen dier respective provincien. En is dit ontwerp verzonden naar de secties.

Z. E. de heer Secretaris van staat geeft bij missive kennis dat op vrijdag aanstaanden ten één uur zich, namens Z. M., ter vergadering zal vervoegen de heer Appelius, Directeur-Generaal der indirecte belastingen, vergezeld van twee leden van den Raad van State, de heeren Burmania Rengers en Raoux, ten einde een ontwerp van wet voor te dragen. Waarop een commissie van 4 leden wordt benoemd om gemelde heeren Staatsraden tegemoet te treden.

Voorts is benoemd eene commissie van zeven leden tot het werk der petitien, zijnde in handen van dezelve gesteld onderscheidene ingekomen rekwesten.

De heer van Wijnbergen, Griffier van de Kamer, heeft een brief, door den Kommies van Staat voorgelezen, met een overslag van den post verlangd, dan de werkzaamheden van den post van Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal noemt. Gedurende twee jaren, verbonden aan den post van Secretaris van de Kamer van het departement van Kunsten en wetenschappen en finantie, later van het departement van Kunsten en wetenschappen alleen, en eindelijk te Brussel en het beheer over de bibliotheek te dier stede, heeft hij bedankt daarin tevens de leden der Commissie, den heer Meijer, bewezen Secretaris van de Grondwet en voormalig Griffier van de Kamer, waar te nemen; hij belast met het ontwerpen van de Grondwet en

(*Vervolg op de tweede bladzijde.*)

(*Vervolg op de kant van dezen bladz.*)

van Frankrijk heeft men dezer dagen een dergelijk berigt ontvangen.

GENT den 26 October. Zeker Buissem, van de gemeente Rupelmonde, is, den 22 dezer maand, door de correctionele regtbank van Tenmonde, veroordeeld tot eene gevangenis van twee maanden en 1000 guldens boete, ter zake dat hij slimsche kunstgrepen zou hebben gebruikt om de prijzen der granen op de markt te St. Nikolaas te doen rijzen.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA van den 31 October 1817.

Het Veertel Tarwe	f 15: — : —
—— Rogge	8: 3: —
—— Gerst (Winter) buiten de markt.	— : — : —
—— Boekwijt	6: 15: —
—— Haver	3: — : —
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	— : 4: 8
Grof —— idem.	— : 2: 2
Rogge Meel idem.	— : — : —
Boter idem.	— : 7: 4
Aardappelen (per Amst. ton.)	5: — : —
1½ Pond Fijn Tarwe Brood	— : 4: 8
De 2 Pond Grof. idem.	— : 4: 8
De 6 pond Rogge Brood	— : 7: 8
Het pond Rundvleesch	— : 5: —
—— Kalfschvleesch	— : 5: 8
—— Schapenvleesch	— : 6: —
—— Versch Varkenvleesch	— : 8: —
—— Gerookt idem	— : 9: —
De 100 pond Hooi	— : — : —
—— Stro	— : — : —
Het 1000 Eiken Telhout	3: — : —
—— Doof-Hout	2: 4: —
De Kar Spaanders.	3: 10 —
—— Struiken	4: — : —
De 100 Mutzaard	2: 13: —

PRIJZEN DER EFFECTEN.

pCt.	*Amsterdam den 29 October.*			
2½	Werkelijke Schuld	43½	a	44½
	Restanten van de uitgestelde Schuld	1	a	1⅛
	Kansbiljetten	f 24	a	24½
5	Nieuwe Sijndicaat-Bons	93½	a	93¾
5	Amerika, bij *Hope* en *Comp.*	107⅜	a	108
5	Rusland	87¼	a	87½
5	Zweden		a	
4	Deensche Tollen	73	a	73¼
5	Pruissen		a	
2½	Weener Certificaten	20⅝	a	21
5	Certificaten Monte Napoleone		a	
5	Idem Napels	58¼	a	58½
5	Nieuwe Spanjaarden		a	

ADVERTENTIEN.

*** Mijn hartelijk geliefde Echtgenoot CORNELIS HUIJSER, met wien ik ruim dertig jaren in den besten Echt was vereenigd, overleed, heden morgen omstreeks zes uren, in den ouderdom van vier en vijftig jaren en ruim negen maanden.

Ik betreure zijn verlies met mijne kinderen, en behuwd zoon, en houde mij, ook zonder brieven van rouwbeklag, van de deelneming onzer aanverwanten en vrienden verzekerd.

ZEVENBERGEN, den 30 Oct. 1817.

GOVERDINA HELENA DE VOOGD, Wed. C. HUIJSER.

BERIGT.

De Heeren A. IJPEIJ en J. J. DERMOUT zijn voornemens uit te geven, bij W. VAN BERGEN & Comp. Boekhandelaars te Breda, eene door hen gezamenlijk bearbeide *beknopte Geschiedenis der Nederlandsche Hervormde Kerk, sedert den tijd haarer stichting tot op den tegenwoordigen dag*; en zulks op speciale authorisatie van Z. E. den Heere Commissaris-Generaal belast met de zaken der Hervormde Kerk. (Zie hieromtrent het berigt in de Nederlandsche Staats-Couranten van den 20 en 28 October ll.) dan daar de aard van deze onderneming verdient, dat dit werk bij inteekening worde gemeen gemaakt, en deszelfs uitgave van de meerdere of mindere belangstelling des publieks *geheel* afhangt; zoo wordt bij dezen verwittigd, dat de lijsten ter inteekening tot op den 15 November aanstaande bij alle de Boekhandelaars, gereed liggen, alwaar tevens de berigten des aangaande, *gratis*, te bekomen zijn.

*** Ter gelegenheid van de Najaarsmarkt alhier zal er op aanstaanden donderdag, den 6 November 1817, B A L worden gegeven, des avonds ten 10 uren, ten huize van J. J. BEEBERGH, op de Groote Markt. De entrée, met of zonder dame, is f 1 - 2 : : .

*** Le Sieur EDREHL, de Maroc, Professeur de Langues Orientales, nouvellement arrivé en cette ville, a l'honneur de prévenir le public qu'il tient les Pastilles et Colliers du Sérail, et la véritable Essence de Rose de Constantinople; Fèves de Tonka, Pommade de la Mecque, Pastilles fumantes, Parfums pour les fumeurs, tels que bois d'Aloës, Baume de la Mecque et autres, etc.,

On le trouve chez monsieur H. Fermie, Rue dite Kerkenhuisjes D. n.° 52 à l'enseigne du Signe, visible le matin jusqu'a midi.

Met goedkeuring van Hun Edel Achtbaren, de Heeren Burgemeesteren dezer stad,

zal de Heer G. SINON, vereenigd met den Heer THIELMANN en verdere Compagnons, of het Gezelschap van Vier Natien; (bestaande uit 18 werkende personen,), gedurende de kermisweek alhier geven eenige representatien, op de

GESPANNEN KOORDEN,

Waarmede op MAANDAG den 3den November een aanvang zal worden gemaakt.

Onder de menigvuldige kunstverrigtingen zal madame ROSE, oud 85 jaren, den Negerdans, met PIERO op hare schouders, dansen, en verscheiden andere verwonderlijke Exercitien verrigten, welke nooit in deze stad te zien zijn geweest; daarop zal nog volgen de groote Dans van den heer REVEIL, gevolgd door de hand-manoeuvres op het koperdraad door den heer THIELMANN, na den afloop der bovengemelde Exercitien, zullen volgen de SPRINGERS en SPRINGERESSEN, waarbij de Zweedsche jonge Jufvrouw de Comike Solo zal dansen.

Daar de Heer G. SINON, met zijn bijhebbend Gezelschap, de eer heeft genoten om de goedkeuring van 't geëerd publiek alomme te mogen wegdragen; vindt dezelve onnoodig om de overige verwonderlijke talenten, waarvan men proeven geven zal, verder alhier op te noemen; men zal niets verzuimen om de heeren en dames dezer stad, door verwonderlijke excercitien te vermaken, even als dit gezelschap in de voornaamste steden van het Rijk en van geheel Europa heeft gedaan.

Terwijl deze representatien op hooge onkosten loopen, hopen wij dat de Hooge Rang dezer stad, ons Gezelschap met derzelver tegenwoordigheid zal willen vereeren, om ons in staat te stellen de onkosten te kunnen bestrijden.

De Vertooning zal plaats hebben in de Groote Tent op het Kasteelplein, alwaar de plaatsen van des morgens 10 tot 's namiddags 4 uren te bespreken zijn.

De Prijzen der Plaatsen zijn:

Eerste Plaats 12 Stuiv. Tweede dito 8 Stuiv.
Derde dito 4 Stuiv.

Men zal tweemaal 's daags vertooningen geven, en wel de eerste des namiddags ten vier, en de laatste of avondvertooning des avonds ten zes uren precies.

*** Bij de Boekverkoopers A. BLUSSÉ & ZOON te Dordrecht is van de pers gekomen en bij de uitgevers dezes verkrijgbaar gesteld:

1.° H. W. Lideman en H. G. van Kampen, Mineurs, Mengelingen van Wetenschappen en Fraaije Letteren, derde stuk.
2.° A. Bruggemans, Keur van Belangrijke en onderhoudende Verhalen, tweede deel, met fraaije titelplaat door P. Fontijn en A. Bendorp.
3.° Lewis en Clarke, Reize naar de Bronnen van den Missouri en door het Vaste Land van Amerika naar de Zuidzee, uit het Engelsch vertaald door N. G. van Kampen.
4.° Pauls Brieven in 1815 van de Velden van Waterloo en Quatre Bras tot Parijs geschreven aan zijne vrienden, uit het Engelsch vertaald door N. Messchaert.
5.° De Nieuwe Koninklijke Secretaris of Handboek voor alle Standen, tot gebruik voor allen die bij hoogere of lagere besturen iets te verzoeken, te reclameren of voor te dragen hebben, gelijk ook voor hen die zonder hulp van Practizijns onderhandsche verbindtenissen willen aangaan.
6.° Bijvoegsel tot het Staatsblad of Officieel Journaal van het Koningrijk der Nederlanden, derde deel, 1e stuk.
7.° Lijkreden op den Grooten Kerkhervormer M. Luther, benevens deszelfs Lijkstatie in 1546.
8.° Geschiedkundige Beschouwing der Hervormde Kerk van Frankrijk, van derzelver oorsprong af aan tot op den tegenwoordigen tijd, met eenige aanteekeningen en belangrijke bijdragen door J. Cobbin.

*** Bij A. BLUSSÉ & ZOON, te Dordrecht, is verschenen, en mede alom te bekomen à f 2:4: : *Leerredenen over Verschillende Onderwerpen*, DERDE DEEL, door EWALDUS KIST, Predikant te Dordrecht. Belangrijkheid van stoffen zoo wel als de stichtelijke en smaakvolle opheldering derzelven, zullen dezen Bundel even als de vorigen doen smaken. In de Voorrede vindt men gewigtige aanwijzingen voor de bevalligste en leerzaamste Predikwijze. Aan het slot is geplaatst eene Lijst van alle de Werken dezes geachten Schrijvers.

De Gebroeders VAN CLEEF, Boekverkoopers in 's Gravenhage en te Amsterdam, geven uit en hebben bij de uitgevers dezes verkrijgbaar gesteld, Reizen op- en Beschrijving van de Goudkust van Guinea, voorzien met de noodige ophelderingen, journalen, kaart platen en bewijzen, gedurende een lang verblijf aldaar, opgezameld en

(*Vervolg op den kant van deze bladz.*)

*** Bij de wed: H. VAN KESTEREN & Zoon te Amsterdam is van de pers gekomen en alom verzonden:

1.° Miss Benner Ross of de Jonge Bedelaarster, laaste deel f 3 - : : waarmede deze uitmuntende Roman zekerlijk een der beste welke Engeland heeft opgeleverd, geheel compleet is; van de drie vorige deelen, zijn nog eenige Exemplaren te bekomen.

2.° Karel Barmore of de Nobelmoedige gevolgen van den Mime-zijd met gegrav: plaat: van Martus en Tijdeman. Met naar de derde Amsche uitgave f 2 - 12 : :

3.° De Roover uit Wraak of de Lotgevallen van de Brachmen Socitzca door hem zelven beschreven met gegrav: plaats Tijtel en Vignet f 1 - 10 - : :

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., Boekhandelaars te Breda, zijn te bekomen GEZANGEN, welke gezongen worden ter vierdag van het derde *Eeuwgetijde der Kerkhervorming*, door D. VAN DER LOO, Predikant der Hervormde Gemeente te Montfoort, met Kerkelijke goedkeuring, á 4 stuivers.

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., Boekhandelaars te Breda, is van de pers gekomen en alomme verzonden: VERHAAL VAN DE VERRASSING VAN BERGEN OP ZOOM op den 8 en 9 Maart 1814, met een kort berigt van deszelfs instijting en de gebeurtenissen welke tot de zelve aanleiding gegeven hebben, benevens eene historische en krijgskundige plaatsbeschrijving dezer vesting, door L.E. GRAND, Kolonel enz. enz. met een nieuwe kaart van de Vesting werken derzelve stad, gegraveerd door C. van Baarel en Zoon.

Dit werk verdient de bijzondere aandacht als zijnde niet alleen een economisch belangrijk tot de gebeurtenissen in ons vaderland gedurende de omwenteling in 1813 en 1814, maar tevens ook als een weetlijk overzigt van de een ongehoord wapenfeit, waaromtrent tot dus verre allerlei verwarde en onnaauwkeurige verhalen rondgingen.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers